

رساله به عبرانیان

راهنمای مطالعه

درس
دوم

ساختار و محتوا

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

فهرست مطالب

چگونه از این درس و راهنمای مطالعه استفاده کنیم

آمادگی

(۱) مقدمه

(۲) محتوای تکرار شونده

روزهای آخر در عیسی

پشتوانه عهد عتیق

زمینه‌های واقعی

دیدگاه الهیاتی

تعهدات اخلاقی

پیشگویی‌های آخرت‌شناسانه

ایده‌آل‌های سلسله‌ای

تشویق به پایداری

واکنش‌ها

انگیزه‌ها

(۳) ساختار معانی و فن بیان

مکاشفات فرشتگان (۱: ۱ - ۳: ۱۸)

اقتدار موسی (۳: ۱ - ۴: ۱۳)

کهانیت ملکیمصدق (۴: ۱۴ - ۷: ۲۸)

پایداری عملی

(۴) نتیجه‌گیری

سوالات مرور

سوالات کاربردی

چگونه از این درس و راهنمای مطالعه استفاده کنیم

این راهنمای مطالعه برای استفاده در کنار درس تصویری مربوط به آن طراحی شده است. اگر به نسخه تصویری درس دسترسی ندارید، می‌توانید راهنمای مطالعه را با نسخه صوتی و یا متن درس استفاده کنید. به علاوه، درس و راهنمای مطالعه برای استفاده در یک محیط آموزشی در نظر گرفته شده است، اما در صورت لزوم می‌تواند برای مطالعه شخصی نیز مورد استفاده قرار بگیرد.

قبل از تماشای درس

- **آمادگی:** همه مطالب پیشنهادی را بخوانید.

برای تماشا برنامه‌ریزی کنید: در قسمت یادداشت‌های راهنمای مطالعه، درس به قسمتهایی که با تصویر مرتبط هستند تقسیم شده است. از زمان‌هایی که داخل پرانتز در کنار هر قسمت اصلی آمده استفاده کنید تا معلوم شود آغاز و پایان قسمتی که باید تماشا کنید کجاست. درس‌های هزاره سوم مجموعه‌ای است با انبوهی از اطلاعات؛ بنابراین شاید بخواهید مابین بخش‌ها استراحت کنید. وقت استراحت باید در قسمت‌های اصلی برنامه‌ریزی شوند.

• در حین تماشای درس

- **یادداشت بردارید:** از بخش یادداشت‌ها برای دنبال کردن درس و نوشتن نکات اضافی استفاده کنید. بیشتر مطالب اصلی در این یادداشت‌ها خلاصه شده‌اند اما می‌توانید مطالب تکمیلی خود را در این قسمت به آن اضافه کنید. بهتر است جزئیات تکمیلی را برای به خاطر سپاری، تشریح و دفاع از موضوع اصلی یادداشت کنید.
- **تصویر را متوقف و بخش‌هایی را بازپخش کنید:** شاید متوقف کردن تصویر یا پخش دوباره آن در بعضی مقاطع برای نوشتن یادداشت‌های اضافی، مرور مفاهیم دشوار و یا بحث روی نکات مورد علاقه مفید باشد.

• بعد از مشاهده درس

- **سوالاتی برای مرور:** به این سوالات در جاهای خالی جواب دهید. بهتر است به جای اینکه به صورت گروهی به آنها پاسخ دهید، به صورت انفرادی انجام دهید.
- **سوالات کاربردی:** سوالات کاربردی برای تکالیف یا موضوع بحث گروهی مناسب هستند. تکالیف نوشتنی بهتر است برای هر سوال و جواب از یک صفحه بیشتر نشود.

جهت دریافت سایر دروس و راهنمای مطالعه به بخش فارسی خدمات مسیحی هزارهٔ سوم مراجعه کنید:

farsi.thirdmill.org

راهنمای مطالعه

رساله به عبرانیان: درس ۲

ساختار و محتوا

مقدمه

محتوای تکرار شونده

نویسنده کتاب عبرانیان، این رساله را نوشت تا مخاطبین خود را در رد تعالیم یهودی آن زمان و وفاداری در ایمان مسیحی ترغیب کند.

روزهای آخر در عیسی

الاهیدانان مسیحی غالباً آموزه‌های کتاب مقدس درباره روزهای آخر را تحت عنوان «آخرت‌شناسی» (eschatology) مطرح می‌کنند (برگرفته از واژه یونانی اسکاتوس به معنی آخر یا نهایی).

نویسنده عبرانیان با زمینه فکری آخرت‌شناسی رساله خود را نوشت (عبرانیان ۱: ۱-۲).

تاریخ اسرائیل در درک آخرت‌شناسی‌ای که در رساله به عبرانیان دیده می‌شود، به ما کمک می‌کند:

- در زمان پادشاهان، قوم اسرائیل به شکلی عمیق و پیش‌رونده نسبت به خدا تمرد کردند.
- اسرائیل و یهودا به تبعید رفتند.
- اسرائیل به خاطر سرکشی خود پنج قرن تحت فرمانروایی مادیان، پارسیان، یونانیان و رومیان در رنج و زحمت به سر برد.
- در فاصله زمانی بین عهد عتیق و عهد جدید، اکثریت جوامع یهودی، وفادارانه در انتظار داوری نهایی و برکات مربوط به ایام آخر بودند.

دو عصر مهم تاریخ:

- «زمان حاضر» - عصر گناه که پیامد شکست و تبعید را برای اسرائیل در بر داشت.
- «زمان آینده» - وقتی که خدا داوری نهایی در مورد دشمنان خود را اجرا می‌کند و از طرف دیگر برکات پر جلال و نهایی خود را بر آنانی که نسبت به او وفادار مانده بودند جاری می‌کند.

نویسنده رساله عبرانیان به تفاوت‌های الاهیاتی بین یهودیان بی‌ایمان و پیروان مسیح اشاره می‌کند:

- یهودیان بی‌ایمان: ماشیح در حالی ظاهر خواهد شد که به صورتی پر ماجرا و مصیبت‌بار، گذار عصر حاضر به عصر آینده را انجام خواهد داد.

- پیروان مسیح: عیسی، ماشیح است که ایام آخر را طی سه مرحله ظاهر خواهد کرد: تاسیس، تداوم، و تکمیل (اعمال ۲: ۱۷؛ دوم پطرس ۳: ۳).

موضوع «ایام آخر» برای نویسنده اهمیت داشت (عبرانیان ۲: ۵، ۶: ۵، ۹: ۱۱، ۹: ۲۶، ۱۰: ۱، ۱۳: ۱۴).

پشتوانه عهد عتیق

کتاب عبرانیان حدود صد مرتبه از عهد عتیق نقل قول می‌کند.

زمینه‌های واقعی

نویسنده عبرانیان حقایق تاریخی را در معرفی خود از ایمان مسیحی به کار می‌گیرد (عبرانیان ۷: ۲، ۱۲: ۲۰-۲۱).

دیدگاه الاهیاتی

نویسنده عبرانیان تمرکز خود را بر باورهای الاهیاتی‌ای قرار می‌دهد که توسط نوشتجات عبری مورد تایید قرار دارند.

- پسر خدا (عبرانیان ۱: ۵؛ دوم سموئیل ۷: ۱۴)
- فرشتگان به عنوان روح‌های خدمتگذار (عبرانیان ۱: ۷؛ مزمور ۱۰۴: ۴)
- پست‌تر از فرشتگان (عبرانیان ۲: ۶-۸؛ مزمور ۸: ۴-۶)
- برکاتِ حمایتِ خدا (عبرانیان ۲: ۱۳؛ اشعیا ۸: ۱۷)
- سوگند خدا برای ابراهیم (عبرانیان ۶: ۱۳-۱۴؛ پیدایش ۲۲: ۱۷)
- خدا به عنوان آتشی سوزاننده (عبرانیان ۱۲: ۲۹؛ تثنیه ۴: ۲۴)
- مثال‌های دیگری از تداوم الاهیاتی بین زمان‌های عهد عتیق و عهد جدید (عبرانیان ۴: ۴-۷، ۸: ۵، ۹: ۲۰، ۱۰: ۳۰ و ۳۱، ۱۰: ۳۸، ۱۳: ۵)

تعهدات اخلاقی

تعهدات اصول اخلاقی عهد عتیق در عهد جدید نیز مصداق دارند:

- عدم بی‌اطاعتی (عبرانیان ۳: ۷-۱۵؛ مزمور ۹۵: ۷-۱۱)
- عدم دل‌آزردگی (عبرانیان ۱۲: ۵-۶؛ امثال ۳: ۱۱-۱۲)
- توسل به راه‌های عدالت (عبرانیان ۱۲: ۱۳؛ امثال ۴: ۲۶)
- اعتماد به خدا (عبرانیان ۱۳: ۶؛ مزمور ۱۱۸: ۶-۷)

پیشگویی‌های آخرت‌شناسانه

نویسنده کتاب عبرانیان از بسیاری از این پیشگویی‌های آخرت‌شناسانه استفاده می‌کند تا نشان دهد که داوری و برکات نهایی خدا همگی در مسیح به تحقق می‌پیوندند:

- پرستش فرشتگان (عبرانیان ۱: ۶؛ تثنیه ۳۲: ۴۳)
- نابودی نظام موجود (عبرانیان ۱: ۱۰-۱۲؛ مزمور ۱۰۲: ۲۵-۲۷)
- حاکمیت جهانی (عبرانیان ۱: ۱۳؛ مزمور ۱۱۰: ۱)
- کهانت ملوکانه از خدا (عبرانیان ۵: ۵؛ ۶: ۷-۱۷؛ مزمور ۱۱۰: ۴)
- غلبه بر شکست انسان (عبرانیان ۸: ۸-۱۲؛ ارمیا ۳۱: ۳۱-۳۴)
- عدم نیاز به قربانی‌های بیشتر (عبرانیان ۱۰: ۱۶-۱۷؛ ارمیا ۳۱)
- پیشگویی‌های مشابه درباره زمان‌های آخر (عبرانیان ۷: ۲۱، ۱۰: ۳۷، ۱۲: ۲۶)

ایده‌آل‌های سلسله‌ای

نویسنده به برخی از ایده‌آل‌های سلسله‌ای اشاره می‌کند که در مزامیر برای نسل داوود برقرار شد.

عیسی همان کسی است که از خاندان سلطنتی داوود، به صورتی عالی و کامل این پیشگویی را محقق خواهد کرد.

- پسر ملوکانه برای حکمرانی بر ملت‌ها (عبرانیان ۱: ۵؛ مزمور ۲: ۷؛ دوم سموئیل ۷: ۱۴)

- تکریم پادشاه (عبرانیان ۱: ۸-۹؛ مزمور ۴۵: ۶-۷)

- شراکت بی‌گناهی با اسرائیل (عبرانیان ۲: ۱۱-۱۲؛ مزمور ۲۲: ۲۲)

- وقف بدن به خدا (عبرانیان ۱۰: ۵-۷)

تشویق به پایداری

در رسالهٔ عبرانیان حدود سی عبارت نصیحت‌آمیز وجود دارد.

واکنش‌ها

نصیحت‌های نویسنده مخاطبین را تشویق می‌کند تا این کتاب را در احساسات، درک، و عمل خود به کار گیرند:

- نصیحت‌های احساسی (عبرانیان ۳: ۸، ۱۳: ۳، ۱۵: ۳، ۱: ۴، ۱: ۴، ۱۶: ۱۰، ۲۲: ۱۰، ۳۵: ۱۰)

- نصیحت‌های ادراکی (عبرانیان ۲: ۱، ۳: ۱، ۶: ۱)

- نصیحت‌های عملی (عبرانیان ۱۲: ۱۶، ۱۳: ۱-۱۹)

انگیزه‌ها

نویسندهٔ عبرانیان بسیاری از تشویق‌های خود را با انگیزه‌های مثبت همراه کرد.

نویسنده عبرانیان غالباً از انگیزه‌های منفی نیز برای نصیحت کردن خوانندگان خود استفاده کرد (عبرانیان ۲: ۳-۲، ۶: ۴-۸، ۱۰: ۲۶-۳۱).

باید در نظر داشته باشیم که کتاب عبرانیان، اصولاً کتاب الاهیات منتظم یا سیستماتیک نیست.

نویسنده عبرانیان افراد مرتد را هیچگاه به عنوان کسانی که «عادل شمرده شده‌اند» تعریف نمی‌کند اما از اصطلاحاتی استفاده می‌کند که اوانجلیکال‌ها آنها را در اشاره به ایمانداران حقیقی به کار می‌برند.

تهدید داوری الاهی در برابر ارتداد، مسئله‌ای جدید برای یهودیان نبود.

ساختار معانی و فن بیان

مکاشفات فرشتگان

جوامع یهودی قرن اول غالباً برای فرشتگان مقامی بسیار بالا قائل بودند و آنها را موجوداتی قدرتمند و پر جلال می‌دانستند که مسئول انتقال مکاشفات الهی به انسان بودند.

نویسنده در پنج مرحله به چالش مکاشفات فرشتگان پاسخ می‌دهد:

- منبع مکاشفه الهی (۱: ۱-۴)

- پسر مسیحایی خدا (۱: ۵-۱۴)

- پیغام نجات (۲: ۱-۴)

- حاکمیت بر فرشتگان (۲: ۵-۹)

- نسل ابراهیم (۲: ۱۰-۱۸)

اقتدار موسی

نویسنده عبرانیان مخاطبین خود را ترغیب می‌کند تا اقتدار عیسی را فرای اقتدار موسی قرار دهند و آنها را می‌خواند:

- تا عیسی را بالاتر از موسی تکریم کنند (۳: ۱-۶)

- تا از سخت‌دلی و سرکشی بر حذر باشند (۳: ۷-۱۹)

- تا وارد آرامی خدا گردند (۴: ۱-۱۳)

کهنات ملک‌یصدق

نویسنده عبرانیان تعالیم یهودیان وقت درباره کهنات ملوکانه ملک‌یصدق را به چالش کشید:

- محکم نگه داشتن ایمان (۴: ۴-۱۶)

- عیسی واجد شرایط بود تا کاهن اعظم ملوکانه خدا در رتبه ملک‌یصدق خوانده شود (۵: ۱-۱۰)

- به بلوغ روحانی برسند (۵: ۱۱-۱۲)

- عیسی جایگزین کهنات لایوانی شد (۶: ۱۳-۲۸)

قربانی‌های لایوان هیچگاه باعث کفاره کامل نمی‌شد، اما مسیح با تحقق بخشیدن به کهنات ملوکانه ملک‌یصدق قادر شد که یک بار برای همیشه کفاره کند.

عهد جدید

نویسنده عبرانیان برتری مسیح به عنوان کاهن اعظم ملوکانه منصوب از طرف خدا را از طریق بحث درباره برتری عهد جدید بر عتیق، توضیح می‌دهد.

- عیسی واسط عهد تازه به عنوان کاهن اعظم ملوکانه در آسمان است (۸: ۱-۱۳)

- عیسی بس بالاتر از کهنات لایوان است (۹: ۱-۱۸)

- عیسی بخشش نهایی از گناه را به ارمغان آورد (۱۰: ۱-۱۸)

- امید خود را محکم حفظ کنند (۱۰: ۱۹-۲۳)

- یکدیگر را تشویق کنند (۱۰: ۲۴-۳۱)

- روزهای پیشین را به یاد آورند و اطمینان خود را از دست ندهند (۱۰: ۳۲-۳۵)

- در انجام اراده خدا استقامت نشان دهند (۱۰: ۳۶-۳۹)

- ایمان نجات‌بخش (۱۱: ۱-۴۰)

استقامت در عمل

نویسنده کتاب عبرانیان در پایان به تشویق و ترغیب در برخی بخش‌های مخصوص زندگی می‌پردازد:

- استقامت در مسابقه (۱۲: ۱-۳)

- تحمل سختی‌ها (۱۲: ۴-۱۳)

- تشویق یکدیگر (۱۲: ۱۴-۱۷)

- شکرگزاری برای برکات در مسیح (۱۲: ۱۸-۲۹)

- وفاداری در زندگی روزانه (۱۳: ۱-۱۹)

- خاتمه (۱۳: ۲۰-۲۵)

نتیجه‌گیری

سوالاتی برای مرور

---

۱. توضیح دهید که چرا نویسنده عبرانیان تمرکز زیادی بر آخرت‌شناسی دارد.

۲. نویسنده عبرانیان چگونه از عهد عتیق برای پشتیبانی از دیدگاه‌های الاهیاتی خود استفاده کرد؟ چند نمونه ذکر کنید.

۳. دو خصوصیت تشویق‌های نویسنده به پایداری را ذکر کنید و توضیح دهید.

۴. نویسنده رساله به عبرانیان چطور برتری عیسی بر فرشتگان را به مخاطبین خود تعلیم داد؟

۵. نویسنده عبرانیان از چه تشویق‌هایی برای ترغیب مخاطبین خود استفاده کرد تا اقتدار عیسی را فرای اقتدار موسی قرار دهند؟ چرا این موضوع مهم بود؟

۶. چرا نویسنده عبرانیان مخاطبین خود را تشویق کرد که عیسی را فرای ملک‌یصدق قرار دهند؟

۷. تا جایی که ممکن است با جزئیات کامل توضیح دهید که چرا عهد جدید برتر از عهد عتیق است.

۸. حداقل پنج راه عملی که نویسنده عبرانیان از طریق آنها مخاطبین خود را به پایداری در سختی‌ها تشویق کرد، نام ببرید و توضیح دهید.

سوالات کاربردی

۱. با توجه به آخرت‌شناسی‌ای که در رساله به عبرانیان دیده می‌شود، چه انتظاری از «زمان آینده» دارید؟
۲. رساله به عبرانیان تقریباً ۱۰۰ دفعه به عهد عتیق اشاره و از آن نقل قول می‌کند. شما چگونه اعتبار عهد عتیق را در زندگی و خدمت حفظ و تایید می‌کنید؟
۳. از چه راهنما و ابزاری استفاده می‌کنید به شما در درک اینکه الزامات عهد عتیق همچنان به عنوان معیار در کلیسای امروزی باقی هستند، کمک کند؟
۴. تعدادی از افرادی که برای شما منبع تشویق بوده‌اند را نام ببرید. چطور این افراد به شما کمک کردند که در مسیح پایدار و وفادار باشید؟
۵. چه وسوسه‌ها، جفاها و فشارهایی وفاداری به مسیح را برای شما دشوار می‌کنند؟
۶. چطور می‌توانید از تشویق‌ها و هشدارهای رساله به عبرانیان به عنوان ابزاری بشارتی استفاده کنید؟
۷. چه تعالیم یا اعمالی در جامعه، کشور و ملت شما چالشی جدی برای مسیحیت به شمار می‌رود؟
۸. درک اینکه عیسی کاهن اعظم ملوکانه شماست، چه تاثیری بر دعا در زندگی‌تان می‌گذارد؟
۹. چطور پیغام عبرانیان شما را در رویارویی با سختی‌ها تشویق می‌کند؟
۱۰. یکی از اهداف رساله به عبرانیان، تاکید بر این است که عیسی برای ما بر گناه غلبه کرد. چگونه می‌توانید کفایت عیسی را به آنانی که در اطراف و محدوده خدمت شما هستند، برسانید؟
۱۱. مهم‌ترین نکته‌ای که از این درس آموختید، چیست؟